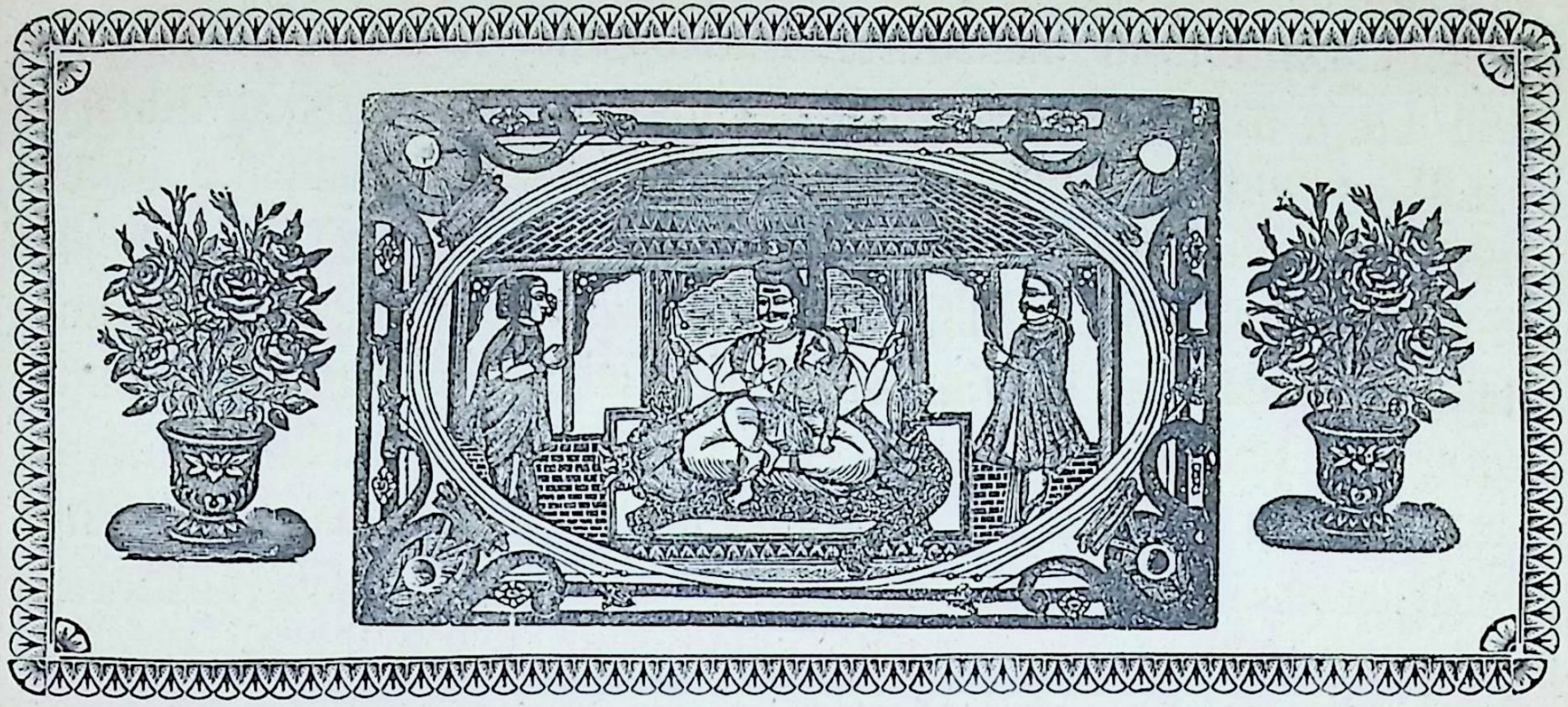
अथ हरितालिकाव्रतपूजाकथा प्रारभ्यते

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ अथ हरितालिकाव्रतपूजाविधिः ॥ भाद्रपदशुक्लतृतीयायांप्रातस्ति लामलककल्केनस्नात्वा पट्टवस्त्रंपरिधाय आचम्यदेशकालौसंकीर्त्य एवंगुणविशेषणविशिष्टायां शुभपुण्यतिथौममआत्मनः पुराणोक्तफलप्राप्त्यर्थं मम इहजन्मनिजन्मांतरेच आत्मनः भर्त्रासह अखंडितसौभाग्यपुत्रपौत्राद्यभीष्टप्राप्तये ऐहिकामुष्मिकसकलपुरुषार्थसिद्ध्यर्थं च श्रीसांबस हितोमामहेश्वरदेवताप्रीत्यर्थंप्रतिवार्षिकविहितहारितालिकाव्रतांगत्वेन ध्यानावाहनादिषोडशोपचा रैरुमामहेश्वर पूजांकरिष्ये ॥ तथाचकलशपूजनंघंटापूजनंदीपपूजनंचकरिष्ये॥ आदौ निर्विघ्नतासि द्ध्यर्थंमहागणपतिपूजांकरिष्ये ॥ वक्रतुंड ० इतिगणपतिंसंपूज्य ॥ कलशस्यमुखेविष्णुः कंठेरुद्रः समाश्रितः ॥ मूलेतस्यस्थितोब्रह्मामध्येमातृगणः स्मृतः ॥ कुक्षौतुसागराः सर्वेसप्तद्वीपावसुंधरा ॥ ऋग्वेदोथयजुर्वेदः सामवेदोह्यथर्वणः ॥ अंगैश्चसहिताः सर्वे कलशंतुसमाश्रिताः ॥ अत्र गायत्री सावित्रीशांतिपुष्टिकरीतथा ॥ आयांतुदेवपूजार्थंदुरितक्षयकारकाः ॥ गंगेचयमुनेचैवगोदावरिस

रस्वति ॥ नर्मदेसिंधुकावेरिजलेस्मिन्सन्निधिंकुरु ॥ अस्मिन्कलशेवरुणंसांगंसपरिवारमावाहयामि ॥ वरुणायनमःचंदनंसमर्पयामि ॥ अक्षतान्० ॥ पूजार्थेपुष्पं० ॥ धूपदीपार्थेअक्षतान् समर्पयामि ॥ नैवेद्यंसमर्पयामि ॥ कलशमुद्रांप्रदर्श्य॥आगमार्थंतुदेवानांगमनार्थंतुरक्षसाम् ॥ कुरुघंटेरवंतत्रदेवताह्वानलक्षणम् ॥ घंटायैनमः॥ गंधाक्षतपुष्पाणिसमर्पयामि ॥ भोदीपब्रह्मरूपस्त्वंज्योतिषांप्रभुरव्ययः ॥ आरोग्यंधनपुत्रांश्चस्थिरांलक्ष्मींचदेहिमे॥ दीपदेवतायैनमः। गंधाक्षतपुष्पाणिसमर्पयामि ॥ अपवित्रःपवित्रोवासर्वावस्थांगतोपिवा ॥ यः स्मरेत्पुंडरीकाक्षंसबाह्याभ्यंतरंशुचिः ॥ कलशोदकेनपूजाद्रव्याणिप्रोक्ष्यआत्मानंचप्रोक्षयेत् ॥ तत इंद्राद्यष्टौलोकपालानावाहयेत् ॥ तद्यथा ॥ इंद्रायनमः॥ इंद्रमावाहयामि ॥ अग्नयेनमः ॥ अग्निमावाहयामि ॥ एवंयमादीनपि ॥ अथध्यानम् ॥ मंदारमालाकुलितालकायैकपालमालांकितशेखराय ॥ दिव्यांबरायैचदिगंबरायनमः शिवायैचनमः शिवाय ॥ पीतकौशेयवसनांहेमाभांकमलासनाम् ॥ भक्तानांवरदांनित्यंपार्वतींचिं

तयाभ्यहम् ॥ ध्यायामि ॥ देवदेविसमागच्छप्रार्थयेहंजगन्मये ॥ इमांमयाकृतांपूजांगृहाणसुरसत्त
मे ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ आवाहयामि ॥ भवानित्वंमहादेवीसर्वसौभाग्यदायिनी ॥ अनेक
रत्नसंयुक्तमासनंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ आसनंसमर्पयामि ॥ निर्मलंशीतलं
दिव्यंनानागंधसमन्वितम्॥पाद्यंगृहाणदेवेशिमयादत्तंहिभक्तितः ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः॥ पाद्यंस
मर्पयामि ॥ श्रीपार्वतिमहाभागेशङ्करप्रियवादिनि ॥ अर्घ्यंगृहाणकल्याणिभर्त्रासहपतिव्रते ॥ उमा
महेश्वाराभ्यांनमः ॥ अर्घ्यंसमर्पयामि॥गङ्गाजलंमयानीतंसुवर्णकलशेस्थितम् ॥ अनेनाचम्यतांदे
विरुद्रेणसहितेनघे ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ आचमनीयंसमर्पयामि ॥ गंगासरस्वतीरेवापयो
ष्णीनर्मदाजलैः ॥ स्नापितासिमयादेवितथाशांतिंकुरुष्वमे ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ स्नानंसम
र्पयामि ॥ पंचामृतैःस्नपयिष्ये ॥ सुरभिस्तनसंभूतंसर्वदेवप्रियंपयः ॥ स्नानायतेमयाभक्त्यादत्तं
स्वीक्रियतामिति ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ पयःस्नानंसमर्पयामि ॥ शुद्धोदकस्नानंसमर्पयामि ॥

चन्द्रमण्डलसङ्काशंसर्वदेवाप्रियंदधि ॥ अनेनस्नापितासित्वंतथाशांतिंकुरुष्वमे ॥ उमामहेश्वरा
भ्यांनमः ॥ दधिस्नानंसमर्पयामि ॥ शुद्धोदकस्नानंसमर्पयामि ॥ आज्यंसुराणामाहार आज्यंयज्ञ
हविर्ध्रुवम् ॥ आज्यंगृहाणस्नानायमयातुभ्यंनिवेदितम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ घृतस्नानं
समर्पयामि ॥ शुद्धोदकस्नानंसमर्पयामि ॥ सर्वौषधिसमुत्पन्नंपीयूषमधुरंमधु ॥ स्नानायतेमयाद
त्तंगृहाणजगदंबिके श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ मधुस्नानंसमर्पयामि ॥ शुद्धोदकस्नानंसमर्पया
मि ॥ इक्षुदंडसमुद्भूताशर्करामधुराविभो ॥ स्नानार्थंतेमयादत्तागृहाणसुरसत्तमे ॥ श्रीउमामहे
श्वराभ्यांनमः ॥ शर्करास्नानंसमर्पयामि ॥ शुद्धोदकस्नानंसमर्पयामि ॥ नमोदेव्यैमहादेव्यै
शिवायैसततंनमः ॥ नमःप्रकृत्यैभद्रायैनियताःप्रणताःस्मताम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥
षष्ठंगंधोदकस्नानंसमर्पयामि ॥ ततःपंचोपचारपूजनम् ॥ मलयाचलसंभूतंघनसारंमनोहरम् ॥
हृदयानंदनंचारुचंदनंप्रतिगृह्यताम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ चंदनंसमर्पयामि ॥

अक्षतांश्चसुरश्रेष्ठेकुंकुमाक्तान्सुशोभितान् ॥ गृहाणदेवदेवेशिमयादत्तान्हिभक्तितः ॥ श्रीउमा
महेश्वराभ्यांनमः ॥ अक्षतान्समर्पयामि ॥ माल्यादीनिसुगंधीनिमालत्यादीनिवैप्रभो ॥ मयाहृ
तानिपूजार्थंपुष्पाणिप्रतिगृह्यताम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ पुष्पाणिसमर्पयामि ॥ वनस्प
तिरसोद्भूतोगंधाढ्योगंधउत्तमः ॥ आघ्रेयः सर्वदेवानांधूपोयंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यां
नमः ॥ धूपंसमर्पयामि ॥ साज्यंसुवर्तिसंयुक्तंवह्निनायोजितंमया ॥ दीपंगृहाणदेवेशित्रैलोक्यति
मिरापहम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ दीपंसमर्पयामि ॥ नैवेद्यंगृह्यतांदेविभक्तिंमेह्यचलांकुरु ॥ई
प्सितंमेवरंदेहिपरत्रचपरांगतिम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यां० ॥ नैवेद्यंस० ॥ आचम०करोद्वर्तनंसम०
पूगीफलंमहद्दिव्यंनागवल्लीदलैर्युतम् ॥ कर्पूरैलासमायुक्तंतांबूलंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वरा
भ्यां० ॥ तांबूलंस० ॥ हिरण्यगर्भगर्भस्थंहेमबीजंविभावसोः ॥ अनंतपुण्यफलदमतःशांतिंप्रयच्छ
मे ॥ श्रीउमामहे०॥द०स०॥ नमोदेव्यै महादेव्यै शिवायैसततंनमः॥ नमःप्रकृत्यैभद्रायैनियताःप्र

णताः स्मताम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः । मंत्रपुष्पंसमर्प० ॥ नमोस्त्वनंतायेतिनमस्कारान्० ॥ अनेनपंचामृतपूजनेनश्रीशिवहारितालिकादेवताप्रीयताम् ॥ उत्तरेनिर्माल्यंविसृज्य अभिषेकं कुर्यात् ॥ महिम्नःपारंते० महाभिषेकस्ना० सर्वभूषाधिकेसौम्येलोकलज्जानिवारणे ॥ मयोपपादितेतुभ्यंवाससीप्रतिगृह्यताम् ॥ श्रीउमामहेश्वरा० ॥ वस्त्रं० ॥ नवभिस्तंतुभिर्युक्तंत्रिगुणंदेवतामयम् ॥ उपवीतंमयानीतंगृहाणत्वंसुरेश्वर ॥ श्रीउमामहेश्वरा० । यज्ञोपवीतंसम० ॥ श्रीखंडंचंदनंदिव्यं गंधाढ्यंसुमनोहरम् ॥ विलेपनंसुरश्रेष्ठचंदनंप्रतिगृह्यताम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यां० ॥ गंधंसमर्पयामि ॥ अक्षतांश्चसुरश्रेष्ठकुंकुमाक्तान्सुशोभितान् ॥ गृहाणदेवदेवेशि मया दत्तान्हिभक्तितः ॥ उमामहेश्वराभ्यां० ॥ अक्षतान्समर्प० ॥ पितामहसमुद्भूतंसर्वजीवविवर्धनम् ॥ धान्यंगृहाणभगवन्यथोक्तफलदोभव ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ सप्तधान्यानिसमर्पयामि ॥ हरिद्रापीतवर्णाचसर्वसौभाग्यदायिनी ॥ हरिद्रयार्चितादेवीसंतुष्टामेस्तुसर्वदा ॥ श्रीउमामहेश्वरदेवताभ्यांनमः ॥

हारिद्रांसमर्पयामि ॥ कुंकुमंकामिकांदिव्यंकामिनांकामसंभवम् ॥ कुंकुमेनार्चितेदेविवरदाभवमेस
दा ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यां नमः ॥ कुंकुमंसमर्पयामि ॥ ताडपत्राणिदिव्यानिविचित्राणिशुभानि
च ॥ कंठाभरणयुक्तानिपार्वतिप्रतिगृह्यताम् ॥ श्रीउमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ ताडपत्रंसमर्पयामि ॥
कंठसूत्रंताडपत्रंहरिद्राकुंकुमांजनम् ॥ सिंदूरादिप्रदास्यामिसौभाग्यंदेहिमेव्ययम् ॥ श्रीउमामहेश्व
रदेवताभ्यांनमः॥ कंकणादिसौभाग्यद्रव्याणिसुगंधिद्रव्याणिचसमर्पयामि ॥ माल्यादीनिसुगंधीनि
मालत्यादीनिवैप्रभो ॥ मयाहृतानिपूजार्थंपुष्पाणिप्रतिगृह्यताम् ॥ सेवंतिकाबकुलचंपकपाटला
ब्जैःपुन्नागजातिकरवीररसालपुष्पैः ॥ बिल्वप्रवालतुलसीदलमालतीभिस्त्वांपूजयामिजगदीश्व
रिमेप्रसीद ॥ श्रीउमामहेश्वरदेवताभ्यांनमः ॥ पुष्पाणिसमर्पयामि ॥ ॥ अथांगपूजा ॥ त्र्यंबका
यनमः। पादौपूजयामि॥ भैरवायनमः। गुल्फौपूजयामि ॥ कामारयेनमः। जंघेपूजयामि ॥ नाग
यज्ञोपवीतिनेनमः। ऊरूपूजयामि ॥ देवदेवायनमः। हृदयंपूजयामि ॥ ईश्वरायनमः। बाहूपूज

यामि ॥ शर्वायनमः । हस्तौपूजयामि ॥ महेश्वरायनमः। कंठंपूजयामि ॥ व्योमकेशायनमः। मुखं पूजयामि॥रुद्रायनमः । नासिकांपूजयामि ॥ उमापतयेनमः। नेत्रेपूजयामि ॥ पिनाकिनेनमः । ललाटंपूजयामि ॥ कपालभृतेनमः । शिरःपूजयामि ॥ सर्वव्यापकायनमः । सर्वांगंपूजयामि ॥ उमायैनमः । पादौपूजयामि ॥ गौर्यैनमः । गुल्फौपूजयामि ॥ कालिकायैनमः । जंघेपूजयामि ॥ भद्रकाल्यैनमः । ऊरूपूजयामि ॥ विश्वरूपिण्यैनमः । हृदयंपूजयामि ॥ कौमार्यैनमः । बाहू पूजयामि ॥ चंडिकायैनमः । हस्तौपूजयामि ॥ चामुंडायैनमः । कंठंपूजयामि ॥ महालक्ष्म्यैनमः मुखंपूजयामि॥ महासरस्वत्यैनमः। नासिकां पूजयामि ॥ कमलायैनमः। नेत्रेपूजयामि ॥ लोकमात्रेनमः । ललाटं पूजयामि ॥ कैलासशिखरवासिन्यैनमः । शिरः पूजयामि ॥ सर्वव्यापिन्यैनमः । सर्वांगं०॥अथपत्रपू०॥ उमायै० ॥ बिल्वपत्रं० ॥ गौर्यैन० ॥ दूर्वापत्रं० ॥कालिकायै०॥ तुलसीपत्रंस०॥ भद्रकाल्यै० ॥ जातीप० ॥ विश्वरूपिण्यैन० ॥ सेवंतिकाप० ॥ कौमार्यै०॥वेणुप०॥

चंडिकायै०॥ ताडप०॥ चामुंडायै० ॥ दाडिमीप० ॥ महालक्ष्म्यै० ॥ निंबपत्रं० ॥ महासरस्वत्यै० ॥ बकुलप० ॥ महाकाल्यै०॥ देवदारुपत्रं०॥ कमलायै०॥ चंपकप०॥ दैत्यविध्वंसिन्यै०॥ करवीरपत्रं स० ॥ लोकमात्रेनमः॥ मुनिपत्रंस० ॥ कैलासवासिन्यैन०॥ भृंगराजपत्रंस०॥ सर्वव्यापिन्यैनमः॥ मातुर्लिंगपत्रंसमर्पयामि ॥ देवद्रुमरसोद्भूतः कृष्णागुरुसमन्वितः ॥ आनीतोयं मयाधूपोभवानिप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यां० ॥ धूपंस० ॥ त्वंज्योतिः सर्वदेवानां तेजसां तेजउत्तमम् ॥ आत्मज्योतिः परंधामदीपोऽयंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहे०॥ दीपंस०॥ अन्नंचतुर्विधं स्वादुरसैः षड्भिः समन्वितम् ॥ भक्ष्यभोज्यसमायुक्तंनैवेद्यंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वरा० ॥ नैवेद्यं० ॥ नैवेद्यमध्येपानीयं० ॥ उत्तरापोशनं० ॥ हस्तप्रक्षालनं० ॥ मुखप्रक्षालनं० ॥ करोद्वर्तनार्थेचंदनं० ॥ इदंफलंमयादेविस्थापितंपुरतस्तव ॥ तेनमेसुफलावाप्तिर्भवेज्जन्मनिजन्मनि ॥ उमामहेश्वरा० ॥ नारिकेलफलं० ॥ पूगीफलंमहद्दिव्यंनागवल्लीदलैर्युतम् ॥ कर्पूरैलासमायुक्तं

तांबूलंप्रतिगृह्यताम् ॥ तांबूलंसम० ॥ हिरण्यगर्भगर्भस्थंहेमबीजंविभावसोः ॥ अनंतपुण्यफलदमतः शांतिंप्रयच्छमे ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ दक्षिणांसमर्पयामि ॥ वज्रमाणिक्यवैडूर्यमुक्ताविद्रुममंडितम् ॥ पुष्परागसमायुक्तंभूषणंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ भूषणानिसमर्पयामि ॥ चंद्रादित्यौचधरणीविद्युदग्निस्तथैवच ॥ त्वमेवसर्वज्योतींषिआर्तिक्यंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ उत्तरनीराजनंसमर्पयामि ॥ चक्षुर्दंसर्वलोकानांतिमिरस्यनिवारणम् ॥ आर्तिक्यंकल्पितंभक्त्यागृहाणपरमेश्वरि ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ कर्पूरदीपंसमर्पयामि ॥ नमोदेव्यै महादेव्यै० मंत्रपुष्पं समर्पयामि ॥ यानिकानिचपापानिजन्मांतरकृतानिच ॥ तानितानिविनश्यंतिप्रदक्षिणपदेपदे ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ प्रदक्षिणांसमर्पयामि ॥ नमोस्त्वनंतायसहस्रमूर्तये० नमस्कारान्०॥ आवाहनंनजानामिनजानामिविसर्जनम् ॥ पूजांचैवनजानामि क्षम्यतांपरमेश्वरि ॥ पुत्रान्देहिधनंदेहिसौभाग्यंदेहिसुव्रते ॥ अन्यांश्चसर्वकामांश्चदेहिदेविनमो

स्तुते ॥ भक्त्याकृतंतुयद्देविपूजनंतवसुव्रते ॥ तत्सर्वंपूर्णतांयातुत्वत्प्रसादात्सुरेश्वरि ॥ अनेन प्रतिवार्षिकविहितेनमत्कृतेनषोडशोपचारपूजनेन श्रीसखीसहितोमामहेश्वरदेवता प्रीयताम् ॥ ततः अर्घ्यत्रयंदद्यात् ॥ गंधाक्षतसमायुक्तंफलपुष्पसमान्वितम् ॥ हिरण्यसहितंदेविअर्घ्यंमेप्रति गृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः॥प्रथमार्घ्यंसमर्पयामि ॥हिमालयसुतेदेविसर्वसौभाग्यदायिनि ॥ मयासमर्पितंतुभ्यमर्घ्यंसंप्रतिगृह्यताम् ॥ उमामहेश्वराभ्यांनमः ॥ द्वितीयार्घ्यंसमर्पयामि ॥ सर्वदेव स्तुतेदेविदुर्गेदैन्यविनाशिनि ॥ भक्त्यादत्तंमयातुभ्यमर्घ्यंस्वीक्रियतामिति ॥ उमामहेश्वरदेवता भ्यांनमः ॥ तृतीयार्घ्यंसमर्पयामि ॥ अद्येत्यादिपूर्वोच्चारितवर्तमानैवंगुणविशेषणविशिष्टायांशुभपु ण्यतिथौ ममआत्मनः पुराणोक्तफलप्राप्त्यर्थंश्रीसखीसहितोमामहेश्वरदेवताप्रीत्यर्थंब्राह्मणायसौभा ग्यवायनप्रदानंकरिष्ये ॥ ब्राह्मणपूजनंचकरिष्ये ॥ ब्राह्मणपूजनांते वायनमंत्रः ॥ अन्नंसुवर्ण पात्रस्थंसवस्त्रफलदक्षिणम्॥वायनंगौरिविप्रायददामिप्रीतयेतव॥ सौभाग्यारोग्यकामानांसर्वसम्पत्स

मृद्धये ॥ गौरीगिरीशतुष्ट्यर्थंवायनंतेददाम्यहम् ॥ इदंसौभाग्यवायनप्रदानममुकशर्मणेब्राह्मणाय तुभ्यमहंसम्प्रददे ॥ दानसाङ्गतासिद्ध्यर्थमिमांदक्षिणां तुभ्यमहंसम्प्रददे ॥ प्रतिगृह्यताम् ॥ प्रतिगृह्णामि ॥ तेन श्रीहरितालिकादेवताप्रीयताम् ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अथ हरितालिकाकथाप्रारम्भः ॥ सूत उवाच ॥ मन्दारमालाकुलितालकायै कपालमालांकितशेखराय॥ दिव्याम्बरायैचदिगम्बरायनमःशिवायैचनमःशिवाय ॥ १ ॥ कैलासशिखरेरम्ये गौरीपृच्छतिशंकरम् ॥ गुह्याद्गुह्यतरंगुह्यंकथयस्वमहेश्वर ॥ २ ॥ सर्वेषांसर्वधर्माणामल्पायासंमहत्फलम् ॥ प्रसन्नोसियदानाथतथ्यंब्रूहिममाग्रतः ॥ ३ ॥ केनत्वंहिमयाप्राप्तस्तपोदानव्रतादिना ॥ अनादिमध्यनिधनोभर्त्ताचैवजगत्प्रभुः॥ ४ ॥ ॥ईश्वर उवाच ॥ ॥ शृणुदेविप्रवक्ष्यामितवाग्रेव्रतमुत्तमम् ॥ यद्गोप्यंममसर्वस्वंकथयामितवप्रिये ॥ ५ ॥ यथाचोडुगणेचंद्रोग्रहाणांभानुरेवच ॥ वर्णानांचयथाविप्रोदेवानांविष्णुरेवच ॥६॥ नदीनांचयथागंगापुराणानांचभारतम् ॥ वेदानांचयथा

सामइंद्रियाणांमनोयथा॥ ७ ॥ पुराणंवेदसर्वस्वमागमेनयथोदितम् ॥ एकाग्रेण शृणुष्वैतद्यथादृष्टं पुरातनम् ॥ ८ ॥ येनव्रतप्रभावेणप्राप्तमर्द्धासनंमम ॥ तत्सर्वंकथयिष्येहंत्वंममप्रेयसीयतः ॥९॥ भाद्रेमासिसिते पक्षे तृतीया हस्तसंयुता ॥ तदनुष्ठानमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥१०॥ शृणुदेवित्वयापूर्वंयद्व्रतंचरितंमहत् ॥ तत्सर्वंकथयिष्यामियथावृत्तं हिमालये ॥ ११ ॥ पार्वत्युवाच ॥ ॥ कथंकृतंमयानाथव्रतानामुत्तमंव्रतम् ॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामित्वत्सकाशान्महेश्वर ॥ १२ ॥ शिव उवाच ॥ अस्तितत्रमहान्दिव्योहिमवान्नगउत्तमः॥ नानाभूमिसमाकीर्णोनानाद्रुमसमाकुलः॥ ॥ १३ ॥ नानापक्षिसमायुक्तो नानामृगविचित्रकः ॥ यत्रदेवाःसगन्धर्वाःसिद्धचारणगुह्यकाः ॥ ॥ १४ ॥ विचरन्तिसदाहृष्टागन्धर्वागीततत्पराः ॥ स्फाटिकैःकाञ्चनैःशृङ्गैर्मणिवैदूर्यभूषितैः ॥ ॥ १५ ॥ भुजैर्लिखन्निवाकाशंसुहृदोमन्दिरंयथा ॥ हिमेनपूरितोनित्यंगङ्गाध्वनिविनादितः॥ १६॥ पार्वतित्वंयथाबाल्येपरमाचरतीतपः ॥ अब्दद्वादशकंदेविधूम्रपानमधोमुखी ॥ १७ ॥ संवत्सरचतुः

षष्टिंपक्वपर्णाशनंकृतम् ॥ माघमासेजलेमग्नावैशाखेचाग्निसेविनी ॥ १८ ॥ श्रावणेचबहिर्वासा अन्नपानविवर्जिता ॥ दृष्ट्वाताततेनतत्कष्टंचिन्तयादुःखितोऽभवत् ॥ १९ ॥ कस्मैदेयामयाकन्याएवं चिन्तातुरोभवत् ॥ तदैवावसरेप्राप्तोब्रह्मपुत्रस्तुधर्मवित् ॥ २० ॥ नारदोमुनिशार्दूलःशैलपुत्री दिदृक्षया ॥ दत्त्वार्घ्यंविष्टरंपाद्यंनारदंप्रोक्तवान्गिरिः ॥२१॥ हिमवानुवाच ॥ ॥ किमर्थमागतः स्वामिन्वदस्वमुनिसत्तम ॥ महद्भाग्येनसञ्जातंत्वदागमनमुत्तमम् ॥ २२ ॥ नारद उवाच ॥ शृणुशैलेंद्रमद्वाक्यंविष्णुनाप्रेषितोस्म्यहम् ॥ योग्यंयोग्यायदातव्यंकन्यारत्नमिदंत्वया ॥ २३ ॥ वासुदेवसमोनास्तिब्रह्मशक्रशिवादिषु ॥ तस्मैदेयात्वयाकन्याह्यत्रार्थेसंमतंमम ॥ २४ ॥ हिमवानु वाच ॥ ॥ वासुदेवःस्वयंदेवः कन्यांप्रार्थयते यदि ॥ तदा मया प्रदातव्या त्वदागमनगौरवात् ॥ ॥ २५ ॥इत्येवंगदितंश्रुत्वा नभस्यंतर्दधे मुनिः ॥ ययौ पीतांबरधरं शंखचक्रगदाधरम् ॥ २६ ॥ कृतांजलिपुटोभूत्वामुनींद्रस्तमभाषत ॥ नारद उवाच ॥ शृणुदेवभवत्कार्यंविवाहोनिश्चितस्तव ॥

॥ २७ ॥ हिमवांस्तुततोगौरीमुवाचवचनंतदा ॥ दत्तासित्वंमयापुत्रीदेवायगरुडाङ्किने ॥ २८ ॥ श्रुत्वावाक्यंपितुर्देवीगताचसखिमंदिरम् ॥ भूमौपतित्वासातत्रविललापातिदुःखिता ॥ २९ ॥ विलपन्तींतदादृष्ट्वासखी वचनमब्रवीत् ॥ सख्युवाच ॥ ॥ किमर्थंदुःखितादेविकथयस्वममाग्रतः ॥ ३० ॥ यद्भवत्याभिलषितं करिष्येहं न संशयः ॥ ॥ पार्वत्युवाच ॥ ॥ सखिशृणु ममप्रीत्यामनोभिलषितं यथा ॥ ३१ ॥ महादेवञ्च भर्तारं करिष्येहं नसंशयः ॥ एतन्मेचिन्तितं कार्यंतातेनकृतमन्यथा ॥ ३२ ॥ तस्माद्देहपरित्यागंकरिष्येहंसखिप्रिये ॥ पार्वत्या वचनं श्रुत्वा सखीवचनमब्रवीत् ॥ ३३ ॥ सख्युवाच ॥ ॥ पितायत्रनजानातिगमिष्यावोहितद्वनम् ॥ इत्येवं संमतंकृत्वानीतासित्वंमहद्वनम् ॥३४॥ पितानिरीक्षयामास हिमवांस्तु गृहेगृहे ॥ केननीतास्तिमे पुत्रीदेवदानवकिंनरैः॥ ३५ ॥ नारदाग्रेकृतंसत्यंकिंदास्येगरुडध्वजे ॥ इत्येवंचिंतयाविष्टोमूर्च्छितो निपपातह ॥ ३६ ॥ हाहाकृत्वाप्रधावंतिलोकास्तेगिरिपुंगवम् ॥ ऊचुर्गिरिवरंसर्वेमूर्च्छाहेतुंगिरे

वद ॥ ३७ ॥ गिरिरुवाच ॥ दुःखस्यहेतुंशृणुतकन्यारत्नंत्वंतंमम ॥ दष्टावाकालसर्पेणसिंहव्याघ्रेणवाहता ॥३८॥ नजानेक्कगतापुत्रीकेनदुष्टेनवाहृता ॥ चकंपेशोकसंतप्तोवातेनेवमहातरुः॥ ३९ ॥ गिरिर्वनाद्वनंयातस्त्वदालोकनकारणात् ॥ सिंहव्याघ्रैश्चभल्लैश्चरोहिभिश्चमहाघनम् ॥ ४० ॥ त्वंचापिविपिनेघोरेव्रजंतीस्वसखीयुता॥ तत्रदृष्ट्वानदींरम्यांतत्तीरेचमहागुहाम्॥४१॥तांप्रविश्यसखीसार्धमन्नभोगविवर्जिता॥ संस्थाप्यवालुकालिंगंपार्वत्यासहितंमम ॥ ४२ ॥ भाद्रशुक्लतृतीयायामर्चयंतीतुहस्तभे ॥ तत्रवाद्येनगीतेनरात्रौजागरणंकृतम् ॥४३॥ व्रतराजप्रभावेण आसनंचलितंमम ॥ संप्राप्तोहं तदा तत्र यत्रत्वंस्वसखीयुता ॥ ४४ ॥ प्रसन्नोस्मिमयाप्रोक्तंवरंब्रूहिवरानने ॥ ॥ पार्वत्युवाच ॥ यदिदेवप्रसन्नोसिभर्त्ताभवमहेश्वर ॥ ४५ ॥ तथेत्युक्त्वातुसंप्राप्तःकैलासंपुनरेवच ॥ ततः प्रभातेसंप्राप्तेनद्यांकृत्वाविसर्जनम् ॥ ४६ ॥ पारणंतुकृतंतत्रसख्यासार्धंत्वयाशुभे ॥ हिमवानापितंदेशमाजगामघनंवनम् ॥ ४७ ॥ चतुराशानिरीक्षंस्तुविह्वलःपतितोभुवि ॥ दृष्ट्वा तत्र नदीतीरे

प्रसुप्तंकन्यकाद्वयम् ॥ ४८ ॥ उत्थाप्योत्संगमारोप्यरोदनंकृतवान्गिरिः ॥ सिंहव्याघ्राहिभल्लूकैर्वने
दुष्टेकुतःस्थिता ॥ ४९ ॥ पार्वत्युवाच ॥ शृणु तात मयाज्ञातंत्वंमांदास्यसि विष्णवे ॥
तदन्यथाकृतंतातत्तेनाहं वनमागता ॥ ५० ॥ ददासि तात यदि मामीश्वरायतदागृहम् ॥
आगमिष्यामि नैवंचेदिहस्थास्यामिनिश्चितम् ॥ ५१ ॥ तथेत्युक्त्वाहिमवतानीतासित्वंगृहंप्रति ॥
पश्चाद्दत्तात्वमस्माकंकृत्वावैवाहिकींक्रियाम् ॥ ५२ ॥ तेनव्रतप्रभावेणसौभाग्यंसाधितंत्वया ॥
अद्यापिव्रतराजस्तुनकस्यापि निवेदितः ॥ ५३ ॥ नामास्यव्रतराजस्यशृणुदेवि यथाभवत् ॥
आलिभिर्हरितायस्मात्तस्मात्साहरितालिका ॥ ५४ ॥ देव्युवाच ॥ नामेदं कथितं देव विधिं वद
मम प्रभो ॥ किंपुण्यं किंफलं चास्यकेनच क्रियतेव्रतम् ॥ ५५ ॥ ॥ ईश्वरउवाच ॥ ॥ शृणु
देविविधिंवक्ष्येनारीसौभाग्यहेतुकम् ॥ करिष्यति प्रयत्नेन यदि सौभाग्यमिच्छति ॥ ५६ ॥
तोरणादिप्रकर्त्तव्यं कदलीस्तंभमंडितम् ॥ आच्छाद्यपट्टवस्त्रैस्तुनानावर्णविचित्रितैः ॥ ५७ ॥

चंदनेन सुगंधेन लेपयेद्गृहमण्डपम् ॥ शंखभेरीमृदंगैस्तुकारयेद्बहुनिःस्वनान् ॥ ५८ ॥ नानामंगलगीतंचकर्त्तव्यंममसद्मनि ॥ स्थापयेद्वालुकालिंगंपार्वत्यासहितंमम ॥ ५९ ॥ पूजयेद्बहुपुष्पैश्च गंधधूपादिभिर्नवैः ॥ नानाप्रकारैर्नैवेद्यैः पूजयेज्जागरं चरेत् ॥ ६० ॥ नारिकेलैःपूगफलैर्जंबीरैर्बकुलैस्तथा ॥ बीजपूरैःसनारिंगैः फलैश्चान्यैश्च भूरिशः ॥ ६१ ॥ ऋतुकालोद्भवैर्भूरिप्रकारैः कंदमूलकैः ॥ गंधपुष्पैर्धूपदीपैर्मंत्रेणानेन पूजयेत् ॥६२॥ नमःशिवायशांतायपंचवक्त्रायशूलिने ॥ नंदिभृंगिमहाकालगणयुक्ताय शंभवे ॥ ६३ ॥ शिवायैहरकांतायैप्रकृत्यैसृष्टिहेतवे ॥ शिवायैसर्वमंगल्येशिवरूपेजगन्मये ॥ ६४ ॥ शिवेकल्याणदेनित्यंशिवरूपेनमोस्तुते ॥ शिवरूपेनमस्तुभ्यंशिवायैसततंनमः ॥ ६५ ॥ नमस्तेब्रह्मचारिण्यैजगद्धात्र्यैनमोनमः ॥ संसारभयसंतापात्त्राहिमांसिंहवाहिनि ॥ ६६ ॥ येनकामेनदेवित्वंपूजितासिमहेश्वरि ॥ राज्यसौभाग्यसंपत्तिंदेहिमामंबपार्वति ॥६७॥ मंत्रेणानेनदेवित्वांपूजयित्वामयासह ॥ कथांश्रुत्वाविधानेनदद्यादन्नंचभूरिशः॥६८॥

ब्राह्मणेभ्योयथाशक्तिदेयावस्त्रहिरण्यगाः ॥ अन्येषांभूयसींदेयास्त्रीणांवाभूषणादिकम् ॥ ६९ ॥ भर्त्रासहकथांश्रुत्वाभक्तियुक्तेनचेतसा ॥ कृत्वाव्रतेश्वरंदेवि सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ७० ॥ सप्तजन्मभवेद्राज्यंसौभाग्यंचैववर्द्धते ॥ तृतीयायांतुयानारीआहारंकुरुतेयदि ॥ ७१ ॥ सप्तजन्मभवेद्वंध्यावैधव्यंजन्मजन्मनि ॥ दारिद्र्यंपुत्रशोकंचकर्कशादुःखभागिनी ॥ ७२ ॥ पच्यतेनरकेघोरेनोपवासंकरोतिया ॥ राजतेकांचनेताम्रेवैणवेचाथमृन्मये ॥ ७३ ॥ भाजनेविन्यसेदन्नंसवस्त्रफलदक्षिणम् ॥ दानंचद्विजवर्यायदद्यादंतेचपारणा ॥ ७४ ॥ एवंविधयायाकुरुतेचनारीत्वया समानारमतेचभर्त्रा ॥ भोगाननेकान्भुविभुज्यमानासायुज्यमंतेलभतेहरेण ॥ ७५ ॥ अश्वमेधसहस्राणि वाजपेयशतानि च ॥ कथाश्रवणमात्रेणतत्फलंप्राप्यतेनरैः॥ ७६ ॥ एतत्तेकथितंदेवितवाग्रेव्रतमुत्तमम् ॥ कोटियज्ञकृतंपुण्यमस्यानुष्ठानमात्रतः ॥ ७७ ॥ इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे हरितालिकाकथा समाप्ता ॥

इदं पुस्तकं मुंबय्यां खेमराज श्रीकृष्णदास श्रेष्ठिना स्वकीये "श्रीवेंकटेश्वर" (स्टीम्) यन्त्रालयेऽङ्कितम् ॥ संवत् १९६५, शके १८३०.

क्रय्यपुस्तकोंकी-संक्षिप्त सूची।

नाम.	की०रु०आ०
मुक्ताभरणसप्तमीकथा-भाषाटीका समेत ...	०-२
ऋषिपंचमी-भाषाटीका यह व्रत भादों शु. ५ काहै स्त्रियोंको अवश्य करना उचित है इससे पंचमहापातकोंसे मुक्ति होती है	०-२
संकष्टचतुर्थीव्रतकथा-भाषाटीका इस व्रतसे संकट दूरहोताहै	०-६
,, तथा मूल	०-४

नाम.	की०रु०आ०
सत्यनारायणकथा-मूल ५ अध्याय रेवाखंडी कलियुगमें शीघ्र फलदायक कथा है...	०-२
,, तथा भाषाटीका	०-३
,, तथा मूल ७ अध्यायकी बडा अक्षर स्कंदपुराणोक्त	०-३
,, ,, तथा भविष्योत्तर पुराणकी...	०-२
अनंतकथा मूल	०-२

नाम.	की० रु०आ०
अनंतकथा-भाषाटीका सहित भादों शु. १४के व्रतका विधान	०-३
व्यतीपातकथा-मूल	०-१
" तथा भाषाटीका	०-२
चित्रगुप्तकथा-भाषाटीका और छंदोबद्ध समेत कायस्थमात्रको अवश्य लेना चाहिये....	०-३
जन्माष्टमी कथा-भाषाटीका श्रीकृष्णजीका जन्मोत्सव वर्णन	०-३

नाम.	की०रु०आ०
नंदमहोत्सवभाषा-(कथा कहनेवालोंको अवश्य लेना चाहिये) ....,	०-६
गर्गसंहिता-उग्रसेन कृताश्वमेधादि : १०.खंड और माहात्म्य सहित इसमें गोलोक, विश्वजित, वृंदावन, द्वारकाआदि खंडोंमें श्रीकृष्ण राधाजी, बलदेवजी यमुनाजी इत्यादिकी कथाहैं	४-०
" उग्रसेन अश्वमेधखंड	१-०

संपूर्ण पुस्तकोंका **"बडासूचीपत्र"** मँगाकर देखियें.

पुस्तक मिलनेका ठिकाना-**खेमराज श्रीकृष्णदास,"श्रीवेङ्कटेश्वर" स्टीम् प्रेस-बंबई.**

॥ इति हरितालिकाव्रतपूजाकथा समाप्ता ॥